

ВАСИЛЬЄВ І. В.,
асpirант кафедри конституційного
адміністративного та фінансового права
(Інститут права імені В. В. Стасиса
Класичного приватного університету)

УДК 351.753

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОБІГУ ЦИВІЛЬНОЇ ЗБРОЇ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Проведено аналітичний огляд адміністративно-правових зasad обігу цивільної зброї, в т. ч. імітаційної зброї. Проведено класифікацію пневматичної зброї, яка використовується для службової підготовки працівників органів внутрішніх справ. Виділено міжнародні проблеми обігу імітаційної зброї.

Ключові слова: досвід, імітаційна зброя, законодавство, обіг, пневматична зброя, правила, правопорушення, страйкбол, цивільна зброя.

Проведен аналитический обзор административно-правовых основ оборота гражданского оружия, в т. ч. имитационного оружия. Проведена классификация пневматического оружия, которое используется для нужд служебной подготовки сотрудников органов внутренних дел. Выделены международные проблемы обращения имитационной оружия.

Ключевые слова: гражданское оружие, имитационное оружие, законодательство, оборот, опыт, пневматическое оружие, правила, правонарушение, страйкбол.

Conducted the analytical review of the administrative and legal frameworks for civil arms trafficking, including imitation firearms. Conducted the classification of air guns, which is used for the needs of in-service training of police officers. Highlighted the problem of handling international imitation firearms.

Key words: air guns, air soft, civilian arms, experience, imitation firearms, legislation, offense, rules, turnover.

Вступ. У вересні 2012 року на президента Чехії було скоєно «замах на життя» за допомогою пістолету для страйкболу. За інцидент у вигляді семи пострілів впритул, що стався у чеському м. Храстава, правопорушника звинуватили у хуліганстві до шести місяців умовно [13].

У травні 2013 року в м. Нью-Йорк заарештували чоловіка за дозвіл погратися 5-річній дочці з пістолетом для страйкболу в міському парку. Правопорушник був притягнутий до суду за звинуваченням у злочинній недбалості, загрозі життю та здоров'ю дитини, порушенні законів м. Нью-Йорк про зброю. У випадку доведення вини йому загрожувало сім років арешту, однак правопорушник був випущений під заставу. Зазначимо, що донедавна в США пневматичні пістолети і гвинтівки, що стріляли металевими кулями, продавалися в магазині іграшок [3].

З січня 2014 року влада США намагається прийняти законопроект SB798, який заборонятиме виробництво або продаж іграшкової вогнепальної зброї після того, як у жовтні 2013 року в Північній Каліфорнії заступник шерифа застрелив на смерть 13-річного хлопчика, який ніс в руках пневматичну рушницю. Даний законопроект передбачає вклю-

чення пневматичної зброї до імітаційної стрілецької зброї. Окрім того, пневматична зброя або точна копія справжнього бойового озброєння повинна виглядати, як годиться іграшці, тобто мати напівпрозорий корпус або яскраве забарвлення. Таким чином, таку зброю неможливо переплутати із справжньою. Однак існує ризик того, що злочинці можуть пофарбувати справжню бойову зброю під імітаційну стрілецьку зброю [2].

У липні 2014 року до чергової частини Кагарлицького РВ ГУМВС України в Київській області надійшло повідомлення від місцевих мешканців про перебування під залізничним мостом групи озброєних диверсантів. При виїзді на місце події слідчо-оперативної групи та бійців полку спеціального призначення міліції було затримано 54 особи, які влаштували на Київщині чергові змагання зі страйкболу між собою за допомогою точних копій справжнього бойового озброєння. Після проведення допиту затриманих любителів страйкболу було відпущенено, однак у зв'язку з проявами дестабілізації правопорядку в Україні було надано попередження про утримання від подібних командних військово-спортивних ігор на час проведення АТО [10].

Досвід нормативно-правового регулювання обігу цивільної вогнепальної зброї у 127 країн детально досліджений колективом науковців на чолі з С. С. Сулакшіним, виділивши міжнародне та національне законодавство в сфері регулювання обороту та обігу громадянського вогнепальної зброї, право на цивільну вогнепальну зброю, дозволені типи і види цивільної зброї, суспільні відносини, що виникають у обігу цивільної вогнепальної зброї тощо [14, с. 259-286].

Автором в рамках досліджень зарубіжного досвіду адміністративно-правових зasad обігу цивільної зброї було проведено аналіз особливостей обігу мисливської зброї в Англії та Уельсі [4], а також стрілецької громадянської зброї в Ізраїлі [5]. С. В. Параниця розглянув зарубіжний досвід використання зброї в індивідуальних цілях [11].

В. Є. Гурський, здійснивши теоретичне обґрунтування використання імітаційних засобів для розвитку професійно-важливих якостей працівників спецпідрозділів МВС України, зазначив, що в системі службової підготовки працівників органів внутрішніх справ використовується страйкбольне обладнання як точна копія реального бойового озброєння, що передбачає практично повну відповідність зразків страйкбольної зброї реальній бойовій стрілецькій зброї за маса-габаритними та частково тактичними характеристиками та малий травматичний вплив на гравця [6].

Зауважимо, що стартова швидкість польоту кулі становить від 80 до 200 м/с (залежно від типу зброї та моделі). Однак нерідко учасники гри домовляються не використовувати зброю зі швидкістю пострілу понад 120 м/с, оскільки становить серйозну небезпеку для здоров'я. Так, необхідність обов'язкового захисту очей під час гри не рятує від переломів рук і ніг, вибитих зубів, перфорації щік та вух. Виходячи з умовно малого травматизму, така зброя може вважатися легальною паразброєю [8, с. 17], оскільки це конструктивно подібний до зброї предмет (пристрій), виготовлений правомірно і технічно, а також конструктивно придатний для заподіяння людині смертельних тілесних ушкоджень, але функціонально призначений для інших цілей. До такої ж зброї відноситься мисливська та спортивна зброя, будівельно-монтажні пістолети, сокири та побутові ножі тощо.

Чинна дозвільна система, що здійснюється органами МВС, поширюється на пневматичну зброю, до якої належать пістолети, револьвери, гвинтівки калібріу понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду, в яких снаряд (куля) приводиться в рух за рахунок стиснених газів [1].

У страйкболі використовується так звана м'яка пневматична зброя – конструктивно подібні до зброї вироби, які за допомогою стиснутого повітря стріляють пластиковими кулями діаметром 6 або 8 мм, вагою від 0,12 до 0,43 г і дуальною енергією до 3 Дж. Деякі зразки настільки детально копіюють зовнішній вигляд бойового прототипу, що їх важко відрізнити від справжньої зброї не лише візуально з відстані кількох метрів, але і навіть взявшись в руки. Існують зразки м'якої пневматичної зброї, які розроблялися спеціально для використання різними спецпідрозділами для тренувань. Тобто, будь-яка згадка м'якої

пневматичної зброї як цивільної зброї умовна, оскільки вона хоч і не є зброяю, але за зовнішнім виглядом і принципом дії імітує її, що у свою чергу позначається на особливостях адміністративно-правових засад обігу такої зброї у всьому світі.

Зазначимо, що в оновленій редакції за результатами громадського обговорення законопроекту «Про цивільну зброю та боєприпаси» пропонується термін «імітаційна зброя», під якою розуміють електропневматичну та пневматичну зброю, призначенну для спортивних та рекреаційних занять (пейнтбол, страйкбол (ейрсофт) тощо – пристройів, які зовні та конструктивно нагадують, копіюють та відповідають принципам дії вогнепальної зброї, металевий елемент якої служить для імітації чи фіксації влучення без заподіяння шкоди, або містить оптичний пристрій для фіксації влучень без застосування металевого елементу.

Постановка завдання. Метою статті є аналітичний огляд адміністративно-правових засад обігу цивільної зброї, в т. ч. імітаційної зброї зокрема.

Результати дослідження. Пневматична зброя сьогодні дуже популярна, оскільки як в Україні і в багатьох країнах світу вогнепальну зброю заборонено використовувати в розважальних цілях. Пневматичну зброю умовно можна розділити на кілька типів. Це спортивна пневматична зброя, яку ми бачимо в тирі (Aiguns), зброя для страйкболу (Airsoftguns), в якому для стрільби використовуються пластикові кульки, а також зброя для пейнтболу, що стріляє кульками з фарбою.

Для потреб проведення страйкболу пневматична зброя поділяється на три види в залежності від принципу роботи:

- пружинна пневматична зброя, механізм якої представлений поршнем, взвідним механізмом і пружиною. Пружина зводиться вручну – вона відтягує поршень і забезпечує нагнітання повітря в циліндрі. За такою схемою виготовляються снайперські гвинтівки, в яких важлива точність і дальність пострілу, а також дробовики з помповим переваряджанням, в яких недостатня скорострільність компенсується одночасним пострілом кількох куль;

- газова пневматична зброя, яка працює на основі газових сумішей, які роблять з вуглекислого газу або пропану. Характеристики такої зброї максимально нагадують оригінальні зразки – присутні віддача та майже справжній звук пострілу;

- електропневматична зброя, яка технічно подібна на пружинну пневматичну зброю, але пружина зводиться електродвигуном, що живиться від акумуляторів. Висока скорострільність та прекрасна дальність бою виводять його в безумовні лідери серед імітаційної зброї.

В Україні питання застосування такої зброї доволі дискусійне. Так, за технічними характеристиками пневматичною зброєю річ є тільки тоді, коли дві умови (калібр і швидкість) виконуються одночасно. На практиці часто виникає ситуація, коли калібр відповідає умові (калібр куль 6 або 8 мм перевищує 4,5 мм), але швидкість польоту кулі може не відповісти критерію пневматичної зброї, оскільки стартова швидкість польоту кулі коливається в діапазоні 80-200 м/с. Окрім того, пластикова куля діаметром 6 або 8 мм де-юре може вважатися снарядом (незважаючи на відсутність чітких законодавчих тлумачень «куля» та «снаряд»), однак у випадку віднесення такої зброї на платну експертизу через виникнення питань з боку органів МВС, то за результатами комплексного дослідження де-факто буде встановлено, що незважаючи на наявність конструктивних елементів, властивих для пневматичної зброї, такий пристрій не призначений для ураження людини, вистріляні з пристрою кулі не мають достатньої питомої кінетичної енергії для нанесення людині тяжких тілесних ушкоджень, внаслідок чого зазначений пристрій до категорії вогнепальної та пневматичної зброї не відноситься. Очевидно, що чинна дозвільна система, що здійснюється органами МВС, не поширюється на так звану м'яку пневматичну зброю через недоліки адміністративно-правових засад обігу цивільної зброї в Україні.

Розглянемо особливості адміністративно-правових засад обігу цивільної зброї.

Таблиця 1
Зарубіжний досвід нормативно-правового регулювання імітаційної зброї

№	Країна	Особливості
1	2	3
1	Австралія	Зброя для страйкболу важкодоступна, оскільки ввезення та володіння імітаційною зброєю регулює, обмежує її забороняє приблизно стільки ж місцевих і федеральних законів, скільки і обіг реальної вогнепальної зброї. При цьому у штатах Вікторія і Західна Австралія заборона тотальнa, а у штатах Квінсленд або Новий Південний Уельс видаються ліцензії на продаж і дозволи на володіння імітаційною зброєю. На думку влади не існує такого спорту як страйкбол і застосування будь-якої, навіть імітаційної, зброї для стрільби в інших людей неприпустиме.
2	Австрія	Існує можливість придбання зброї для страйкболу без обмежень тільки з дуальною енергією до 0,8 Дж (89 м\с) тільки в збройових магазинах громадянами віком від 14 років.
3	Білорусь	В законі «Про зброю» чітко вказано, що конструктивно подібні до зброї вироби з дуальною енергією до 3 Дж, сигнальні пістолети та револьвери калібріу не більше 6 мм і патрони до них, які за висновком МВС Республіки Білорусь не можуть бути використані в якості вогнепальної та газової зброї, придбаваються без відповідного дозволу та не реєструються. Змагання зі страйкболу проводяться у спеціально узгоджених і дозволених місцях (закриті полігони, майданчики споруд), або хоча б в місцях відсутності сторонніх людей. Заборонено порушувати громадський порядок, прогулюючись із такою зброєю, оскільки є ризик потрапити під ст. 339 Кримінального кодексу «Хуліганство»
4	Бельгія	Відсутні окремі нормативно-правові акти про імітаційну зброю. При цьому пневматична зброя довжиною 60 см, або зі стволом 30 см, і пострілом понад 7,5 Дж енергії (274 м\с; вимірюється на відстані 2,5 м від дулового зрізу), може бути класифікована як зброя, і тоді потребує реєстрації. Гравці виробили неписаний кодекс правил, що дозволяє уникнути зайвих непорозумінь з владою. Це насамперед рекомендація проводити ігри подалі від сторонньої публіки, бажано в місцях приватної власності. Також це жорстке табу на з'язок ігор з ідеологічними питаннями. Рекомендовано перевозити імітаційну зброю як реальну вогнепальну зброю в сумці, щоб уникнути клопоту з поліцією. Водночас, лазерні цілевказівки та прилади нічного бачення можуть використовуватися для організації вбивства, а тому заборонені для цивільних осіб.
5	Болгарія	Страйкбол – повноправний спорт в цій країні. Відсутні обмеження щодо імітаційної зброї, за винятком дозволу батьків для гравців до 18 років. У нормативних актах зафіксована заборона на проведення таких ігор в школах, адміністративних будівлях і взагалі в громадських місцях, а також на заповідних природних територіях.
6	Бразилія	Страйкбол – офіційний стрілецький спорт, при цьому обов'язкове використання помаранчевого наконечника на зброї. Обмежено застосування газової пневматичної зброї, в т. ч. пістолетів. Щоб звити на корабель або сісти в літак із імітаційною зброєю потрібен спеціальний дозвіл. Особам до 18 років заборонено придбання імітаційної зброї. На комерційні структури покладено зобов'язання зберігати інформацію про угоди купівлі-продажу імітаційної зброї протягом 5 років. Існує ряд обмежень на імпорт комплектуючих, таких як лазерні цілевказівки та коліматори.

7	Велико-британія	Реалістична імітація вогнепальної зброї не може бути продана, імпортована або вироблена на території Великобританії. Виняток зроблено лише для музеїв чи галерей, театральних вистав і репетицій таких вистав, виробництва фільмів і телевізійних програм, організацій та колективів, які проводять історичну реконструкцію. Для легального володіння імітаційною зброєю 12 фунтів сили (8,9 Дж або 298 м\с), потрібні сплати страхового внеску, реєстрація в базі даних і регулярна гра у страйкбол (три рази не менше ніж за два місяці, і зазвичай в одному місці). Тоді отримується членський квиток, який пред'являється у відповідних магазинах для уникнення непорозумінь через недоліки законодавства.
8	Греція	Участь у страйкболі дозволена лише громадянам віком від 18 років. У випадку появи у громадському місці із такою зброєю загрожуватиме звинувачення в незаконному зберіганні вогнепальної зброї. Також заборонено використання лазерних цілевказівок, ліхтарів, оптичних приладів або будь-якого іншого вказівного пристрою.
9	Голландія	Зброя класифікується на чотири категорії. Враховуючи технічні характеристики імітаційної зброї для страйкболу, така зброя вважається простою пневматичною зброєю, а тому цілком дозволена і не вимагає ліцензії. Проте, коли реалістичні копії вогнепальної зброї можуть бути використані для залякування, а поліція в потрібний момент не зуміє відрізнити імітаційну зброю від її прототипів, така зброя відноситься до категорії I, придбання та володіння якою для цивільних осіб заборонене.
10	Данія	Імітаційна зброя не потрапила під дію законодавчої програми контролю над зброєю, тому на неї поширюється лише кілька загальних для пневматичної зброї правил. Купувати, продавати або взяти в оренду імітаційну зброю можливо після досягнення 18 років. Обов'язкове транспортування імітаційної зброї в сумці або в багажнику автомобіля.
11	Індонезія	Існує тенденція відносити страйкбол до різновидів практичної стрільби. Рекомендується починати заняття страйкболом з отриманням членства в одному з національних стрілецьких клубів після досягнення 18 років, тоді можливе придбання імітаційної зброї до 100 м/с і стріляти в тири. У поліції негативне ставлення до ігор зі стріляниною один в одного та переодяганням у військову форму.
12	Ірландія	У вільному продажу дозволено лише імітаційну зброю з енергією до 1 Дж, що виражається в стартовій швидкості польоту кулі в 100 м/с. З 2006 року зброєю вважається пневматична зброя з дудовою енергією понад 1 Дж кінетичної енергії. На прийняття такого порогу вплинула експертиза, яка встановила, що кулька, що вилетіла зі ствола саме з такою силою, завдає непоправної шкоди очному яблуку. Будь-яка інша пневматична зброя до цього порогу вважається іграшкою і перебуває у вільному продажу та володінні.
13	Іспанія	Кожна одиниця імітаційної зброї повинна бути зареєстрована з певним номером і карткою 4Б по пневматичній зброй. Ціни на реєстрацію коливаються залежно від місцевості, в середньому до 30 євро. Картку треба заводити на кожну одиницю озброєння. Незважаючи на поширені облави на гравців, переважна більшість володіє незареєстрованою імітаційною зброєю, оскільки використовують тільки на полігонах і на приватних територіях. Піротехніка заборонена через постійні проблеми з лісовими пожежами. Щодо ввезення імітаційної зброї часто виникають проблеми з митницею.

14	Італія	Імітаційна зброя з стартовою швидкістю польоту кулі в 100 м/с не відноситься до категорії зброї, і вважається іграшками. Купівля, продаж, ввезення або замовлення по Інтернету імітаційної зброї здійснюється без обмежень, водночас імітаційна зброя не повинна підлягати уdosконаленню, та комплектуватися лише пластиковими кулями діаметром 6 мм. Присутня заборона демонстрації і відкритого носіння імітаційної зброї. Використання імітаційної зброї для вчинення злочину чи загрози як справжньою зброєю, вважається обтяжливою обставиною при визначенні покарання. Обов'язкове заздалегідь попередження поліції, і отримання дозволу на проведення змагань зі страйкболу, як правило, на термін від 6 до 48 годин.
15	Канада	Якщо зброя для страйкболу має непрозорий корпус, подібна за розмірами до бойової або імітує старовинну вогнепальну зброю, вона класифікується як «репліка вогнепальної зброї» та потрапляє під дію державної програми контролю над вогнепальною зброєю. Імітаційна зброя, що перевищує за швидкістю пострілу 152,4 м/с (500 футів/с) і за дуловою енергією 5,7 Дж (4,2 фут-фунтів або 225 м/с) обов'язково повинна бути зареєстрована. Імітаційною зброєю має право торгувати лише магазин з ліцензією на продаж вогнепальної зброї. Імітаційна, як і вогнепальна зброя, транспортується тільки у розрядженному стані і в надійно закритому чохлі. Імітаційна зброя розглядається як вогнепальна зброя, якщо використовується для вчинення або спроби вчинення злочину.
16	Китай	Незважаючи на величезну кількість виробників такої зброї, страйкбол вважається забороненим заняттям через ризик контрабанди бойової зброї та легкість переробки імітаційної зброї у бойову. Поліція часто накладає на виробників величезні штрафи і вилучає продукцію з будь-яких причин. Відсутнє законодавче регулювання пневматичної зброї.
17	Люксембург	Національним законодавством імітаційна зброя розглядається в якості справжньої зброї, а тому на неї діють всі ті ж норми, що і на вогнепальну зброю. Внаслідок цих труднощів страйкбол недостатньо розповсюджений.
18	Малайзія	Страйкбол заборонений. Володіння, імпорт, виробництво і продаж імітаційної зброї заборонені.
19	Німеччина	Страйкбольні пістолети та автомати до 0,5 Дж (70 м/с) вважаються іграшками і продаються особам віком від 14 років. У категорію імітаційної зброї потрапляє пневматична зброя від 0,5 Дж до 7,5 Дж (тобто від 70 до 274 м/с), яку дозволено продавати громадянам віком від 18 років. Дляожної одиниці імітаційної зброї потрібно мати діючий запобіжник та дозволено роботу такої зброї в режимі напівавтоматичного вогню. Присутня заборона демонстрації і відкритого носіння імітаційної зброї. Підсвічування цілі і лазерні цілевказівки ні в якому разі не повинні бути прикріплені навіть до імітаційної зброї.
20	Норвегія	Законодавство дозволяє громадянам віком від 18 років купувати або брати в оренду імітаційну зброю без спеціальних сертифікатів або дозволів. Використання імітаційної зброї при вчиненні злочину тягне аналогічне покарання, як і у випадку застосування справжньої зброї. Носити імітаційну зброю потрібно в сумці або чохлі, потай від оточуючих. Заборонено з'являтися у військовій уніформі в громадських місцях, а також використовувати в процесі гри димові гранати і будь-які вибухові речовини.

21	Росія	Конструктивно подібні зі зброєю вироби, пневматичні гвинтівки, пістолети, револьвери з дуловою енергією не більше 3 Дж, сигнальні пістолети, револьвери калібрі не більше 6 мм і патрони до них, які за висновком федерального органу виконавчої влади, що здійснює функції з вироблення і реалізації державної політики і нормативно-правового регулювання у сфері внутрішніх справ, не можуть бути використані як вогнепальна зброя, вогнепальна зброя обмеженого ураження та газова зброя, купуються без ліцензії і не реєструються.
22	Румунія	Страйкбол – офіційний вид спорту з 2010 року. Використання імітаційної зброї при вчиненні злочину тягне аналогічне покарання, як і у випадку застосування справжньої зброї. Використання приладів нічного бачення або систем лазерного прицілювання дозволено лише військовим, а також дозволено спільне застосування імітаційної зброї лише з оптикою невійськових модифікацій.
23	Португалія	Закон «Про зброю та амуніцію» від 2009 року називає зброю для страйкболу рекреативною копією вогнепальної зброї. Дозволено вільне придбання та використання імітаційної зброї з дуловою енергією до 1,3 Дж (113 м/с) при досягненні 18-річного віку.
24	Словаччина	Пневматична зброя для страйкболу зі швидкістю до 100 м/с вважається іграшкою, а зі швидкістю польоту кулі понад 100 м/с розглядається як зброя класу D. Максимальний поріг дулової енергії для такої зброї 15 Дж. Використання та участь в іграх дозволено повнолітнім громадянам. Під час комерційного прокату або випадків одноразової оренди, власник імітаційної зброї повинен бути поруч і несе за будь-які проблеми таку ж відповідальність, як і стрілець. Використання лазерних цілевказівок і нічного бачення заборонено.
25	Словенія	Пневматична зброя для страйкболу зі швидкістю до 100 м/с вважається іграшкою, а зі швидкістю польоту кулі понад 100 м/с розглядається як зброя класу D. Максимальний поріг для такої зброї 15 Дж. Використання та участь в іграх дозволено повнолітнім громадянам. Під час комерційного прокату або випадків одноразової оренди, власник імітаційної зброї повинен бути поруч і несе за будь-які проблеми таку ж відповідальність, як і стрілець. Використання лазерних цілевказівок і нічного бачення заборонено. Ігрова спільнота зі страйкболу неформально обмежила максимальну швидкість для імітаційної зброї до 100 м/с для профілактики серйозних травм.
26	Сполучені Штати Америки	За федеральним законодавством зброя для страйкболу не відноситься до категорії вогнепальної зброї, а іменується «м'якою пневматикою». Така зброя легальна без вікових обмежень, однак якщо корпус кожної одиниці такої зброї непрозорий, продавці зобов'язані на кінці ствола робити маркування помаранчевого кольору, щоб було зрозуміло, що зброя не бойова. У Нью-Йорку було дозволено придбання зброї для страйкболу при досягненні 18 років до випадків хибного застосування поліцією зброї щодо власників пневматичної зброї. Влада Нью-Йорку заборонила продаж взагалі будь-яких копій вогнепальної зброї, якщо ті не прозорі або цілком неяскравих кольорів. Аналогічна ситуація в Каліфорнії, де провалили законопроект SB798 ще в першому читанні. Заборона непрозорих або неяскравих корпусів на імітаціях вогнепальної зброї з січня 2011 року набрала чинності в Арканзасі. Закони штату Техас дозволяють вільне придбання імітаційної зброї, проте існує вимога проведення змагань тільки за межею міста. У штаті Міннесота дозволили розважатися страйкболом всім бажаючим, у т. ч. дітям до 14 років, під наглядом дорослих, за межами міста. У м. Сент-Пол і Міннеаполіс дозволена імітаційна зброя з помаранчевим кінчиком ствола і на умовах прихованого перевезення. Категорично карається доставка або розповсюдження імітаційної зброї в деяких містах штату Іллінойс.

27	Філіппіни	Страйкбол – офіційний вид спорту. Інструкція LOI 1264 містить заборону імпорту, продажу і публічної демонстрації не тільки вогнепальної зброї, але і її копій. Однак з появою страйкболу філіппінський державний орган з сертифікації видав висновок, що страйкбольна зброя не є копією вогнепальної в повному розумінні цього слова. Незареєстрована імітаційна зброя може бути конфіскована.
28	Фінляндія	Законодавство не вважає імітаційну зброю справжньою збросою, однак присутня заборона демонстрації і відкритого носіння імітаційної зброї. Для проведення будь-яких змагань зі страйкболу обов'язковий дозвіл власника тієї місцевості, де вони заплановані. Неповнолітні громадяни (віком до 18 років) мають право придбати імітаційну зброю тільки з письмового дозволу батьків.
29	Франція	Діють два обмеження на дуловоу енергію імітаційної зброї. Особи, які не досягли 18 років, не можуть ні купити, ні грратись виробом з дуловою енергією понад 0,08 Дж (89 м/с). Для повнолітніх громадян цей поріг становить 2 Дж (141 м/с). Пневматична зброя понад цю межу вважається збросою, з усіма наслідками: реєстрацією та обов'язковими заходами. Присутня заборона демонстрації і відкритого носіння імітаційної зброї у громадських місцях. Потрібен дозвіл власника земельної ділянки для проведення будь-якого страйкбольного заходу.
30	Чехія	Пневматична зброя для страйкболу зі швидкістю до 100 м/с вважається іграшкою, а зі швидкістю польоту кулі понад 100 м/с розглядається як зброя класу D. Максимальний поріг для такої зброї 15 Дж. Використання та участь в іграх дозволені повнолітнім громадянам. Під час комерційного прокату або випадків одноразової оренди, власник імітаційної зброї повинен бути поруч і несе за будь-які проблеми таку ж відповідальність, як і стрілець. Використання лазерних цілевказівок і нічного бачення заборонено.
31	Швейцарія	Страйкбольне озброєння прирівняне до зброї. Ввезення імітаційної зброї обмежене для компаній та окремих осіб, що володіють ліцензіями на імпорт вогнепальної зброї. Приватні особи можуть отримати дозвіл на імпорт до трьох одиниць зброї терміном на шість місяців. У самій країні роздрібний продаж імітаційної зброї здійснюється тільки за письмовим договором, при цьому обидві сторони повинні зберігати його оригінал 10 років. Присутня заборона демонстрації і відкритого носіння імітаційної зброї у громадських місцях. Продаж та володіння заборонені не лише для неповнолітніх громадян, а й для осіб із судимістю. Okрім того, імітаційні копії вогнепальної зброї не можуть бути продані фізичним особам з Албанії, Алжиру, Боснії і Герцеговини, Косово, Македонії, Туреччини і Шрі-Ланки.
32	Швеція	У вільному продажу газова, пневматична або електропневматична зброя, що стріляє одиночними кулями, з енергією удару до 10 Дж (316 м/с, заміряється на відстані 4 м від дулового зрізу). Для імітаційної зброї з напів- або повністю автоматичним режимом вогню, енергія удару не повинна перевищувати 3 Дж (173 м/с). Для придбання та участі у змаганнях зі страйкболу необхідне досягнення 18 років. Будь-який інший газ, крім стисненого повітря або вуглевислого газу, є незаконним.
33	Японія	Існує обмеження дулової енергії, яка не повинна перевищувати 0,98 Дж (95 м/с). Законодавчі стандарти допустимої для гри в страйкбол зброї передбачають використання небалістичної пластмаси та металів з низькою температурою плавлення. Перевіряється несумісність механізмів і механічних компонентів з компонентами вогнепальної зброї, а також низка інших параметрів. Вся увага влади спрямована на запобігання найменшій можливості перетворення імітаційної зброї на реальну вогнепальну зброю.

Складено автором за [2; 9; 12]

Як випливає з вищевикладеного, застосування м'якої пневматичної зброї дозволене у більшості країн світу, незважаючи на юридичні перепони, які ускладнюють адміністративно-правові засади обігу цивільної зброї, в т. ч. імітаційної зброї.

Висновки. Страйкбол – це військово-спортивна гра, учасники якої використовують для стрільби пневматичні реалістичні копії бойової стрілецької зброї. В Україні через недоліки адміністративно-правових зasad обігу цивільної зброї дозвільна система на так звану м'яку пневматичну зброю не поширюється, однак гравці сформулювали неписані правила, що дозволяють уникнути зайніх непорозумінь з органами МВС щодо суспільних відносин у обігу імітаційної зброї та боєприпасів.

Перспективи подальших досліджень. Диференціація та легалізація об'єктів імітаційної зброї передбачає з'ясування оптимальних технічних характеристик та необхідності розпізнавального маркування для профілактики адміністративних правопорушень у сфері обігу цивільної зброї в Україні.

Список використаних джерел:

1. Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристрій вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів» № 622 від 21.08.1998 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98/page>.
2. В Калифорний пытаются запретить игрушечное оружие. [Електронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.americaru.com/news/65184>.
3. В Нью-Йорке арестовали отца, который разрешил дочери играть со страйкбольным пистолетом. [Електронный ресурс]. – Режим доступа: http://zbroya.info/ru/blog/898_v-niu-yorke-arestovali-ottsa-kotoryi-razreshil-docheri-igrat-so-straikbolnym-pistoletom/.
4. Васильєв І. В. Особливості обігу мисливської зброї в Англії та Уельсі / І. В. Васильєв // Актуальні проблеми публічного та приватного права: тези доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції 25 жовтня 2013 р. – Запоріжжя: КПУ, 2013. – С. 54-57.
5. Васильєв І. В. Особливості обігу стрілецької громадянської зброї в Ізраїлі / І. В. Васильєв // Наука і вища освіта: тези доповідей учасників ХХІ Міжнар. наук. конф. студентів і молодих учених, м. Запоріжжя. 18 квітня 2013 р.: у 2 т. / Класичний приватний університет. – Запоріжжя: КПУ, 2013. – Т.2. – С. 27.
6. Гурський В. Є. Теоретичне обґрунтування використання імітаційних засобів для розвитку професійно-важливих якостей працівників спецпідрозділів Міністерства внутрішніх справ України / В. Є. Гурський // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2013. – Вип. 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2013_3_28.pdf.
7. Закон України «Про цивільну зброю і боєприпаси». Оновлена редакція за результатами громадського обговорення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zbroya.info/uk/blog/2955_zakon-ukrayini-pro-tsivilnu-zbroiu-i-boiepripasi-onovlena-redaktsiia-za-rezulatami-gromadskogo-obgovorennya/.
8. Кириченко А. А. Новая доктрина оружеделиктиki как базисного частного учения криминалистики и ордистики (приглашение к дискуссии) / А. А. Кириченко, В. С. Шаповалова // Журнал східноєвропейського права. – 2014. – № 3. – С. 13-24.
9. Мировые законы о страйкболе. [Електронный ресурс]. – Режим доступу: <http://airsoft4you.ru/pro-airsoft/mirovyie-zakonyi-o-straykbole/>.
10. На Київщині затримано групу страйкболістів, яких мирні жителі сприйняли за озброєних злочинців (фото). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/kyivska/uk/publish/article/112795>.
11. Параниця С. П. Адміністративно-правові засади обігу зброї та пристрій для відстрілу патронів, споряджених гумовими снарядами: автореф. дис. канд. юрид. наук / С. П. Параниця. – Ірпінь, 2009. – 21 с.

12. Страйкбол и законодательство Беларуси. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pentagon.by/article/straykbol-v-rb/strajkbol-i-zakonodatelstvo-belarusi.htm>.

13. Суд вынес приговор парню «стрелявшему» в президента Чехии. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zbroya.info/ru/blog/1105_sud-vynes-prigovor-parniu-streliavshemu-v-prezidenta-chekhii/.

14. Сулакшин С. С. Целесообразность, возможность и содержание реформы оборота гражданского огнестрельного оружия. [монографія] / С. С. Сулакшин, Э. Л. Сидоренко, О. В. Куропаткина, Е. Э.Буянова, М. В. Малашенко, М. Ю.Погорелко, Ю. А. Сафонова. – М. : Научный эксперт, 2011. – 360 с.

ЄФРЕМОВА М. О.,
здобувач кафедри адміністративної
діяльності органів внутрішніх справ
(Харківський національний університет
внутрішніх справ)

УДК 342.9:325.1(477)

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЩОДО НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

У статті розглянуто діяльність Державної міграційної служби України щодо надання адміністративних послуг. Автором запропоновано розглядати діяльність із надання адміністративних послуг як організаційно-розпорядчу, публічно-сервісну діяльність, що здійснюється посадовою особою Державної міграційної служби України у формі процедур щодо видачі офіційних документів, і спрямована на реалізацію прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина та забезпечення національної безпеки.

Ключові слова: Державна міграційна служба, адміністративні послуги, адміністративна процедура, публічно-сервісна діяльність.

В статье рассмотрена деятельность Государственной миграционной службы Украины относительно предоставления административных услуг. Автором предложено рассматривать деятельность по предоставлению административных услуг как организационно-распорядительную, публично-сервисную деятельность, которая осуществляется должностными лицами Государственной миграционной службы Украины в форме процедур по выдаче официальных документов, и направлена на реализацию прав, свобод и законных интересов физических лиц и обеспечения национальной безопасности.

Ключевые слова: Государственная миграционная служба, административные услуги, административная процедура, публично-сервисная деятельность.

In the article the activities of the State Migration Service of Ukraine to provide administrative services. The author proposed to examine the provision of administrative services as organizational and administrative, a public service activity carried out by an official of the State Migration Service of Ukraine in the form of procedures for issuing official documents and is aimed at the realization of the rights, freedoms and legitimate interests of man and citizen, and ensuring national security.

Key words: State Migration Service, administrative services, administrative procedures, public-service activities.

